

Kuopion kaupunki
Alueellinen ympäristönsuojelu
Mikko Sokura

Asianro 1002/11.02.00/2024

16.05.2024

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 16.5.2024 § 36

Maa-aineslupa, MAL 4§ / L. Niskanen Ky / Koivula (174-402-6-2) ja Mäntykangas (174-404-10-8)

Selostus

L. Niskanen Ky hakee päättyneelle maa-ainesottolupa-alueelle lupaa maa-aineksen ottamiseen. Alue sijaitsee Kuopion kunnassa, Juankosken kylässä tiloilla Koivula RNo 6:2 ja Mäntykangas 10:8. Alueella ei ole voimassa olevia asema- tai yleiskaavoja. Alue ei sijaitse pohjavesialueella, eikä pohjaveden muodostumisalueella.

Ottamisalueen pinta-ala on 2,8 ha ja otettavan maa-aineksen kokonaisottomäärä on 120 000 m³ktr. Lupaa haetaan 10 vuodeksi.

L. Niskanen Ky hakee alueelle maa-aineslain (555/1981) 21 §:n mukaista lupaa aloittaa maa-ainesten ottotoiminta ennen kuin lupapäätös on saanut lainvoiman.

Luvan hakija ja toiminnanharjoittaja

L. Niskanen Ky
Hankamäentie 1642
73770 SÄYNEINEN
Y-tunnus: 0500797-3

Toiminta ja sen sijainti

Hiekan ja soran ottaminen.
Sijainti: Juankoski
Kiinteistötunnus: Koivula (174-402-6-2) ja Mäntykangas (174-404-10-8)
Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N: 6993419, E: 569798

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (KYHL 64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7 §).

Kuopion kaupunki
Alueellinen ympäristönsuojelu
Mikko Sokura

16.05.2024

Asianro 1002/11.02.00/2024

Asian vireille tulo

Lupahakemus on tullut vireille 27.11.2023.

Toimintaa koskevat muut luvat ja sopimukset

Koivulan ja Mäntykankaan maa-ainesalueella on ollut maa-ainesten ottotoimintaa jo usean vuosikymmenen ajan. Juankosken kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta on myöntänyt vuonna 2012 alueelle maa-ainesluvan hiekan ja soran ottoon. Maa-aineslupa on päättynyt 2022.

Alueen kaavoitustilanne, maankäyttö sekä ympäristövaikutuksille herkätkohteet

Koivulan ja Mäntykankaan maa-ainesalueella ei ole voimassa olevaa asematai yleiskaavaa. Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 alueelle ei kohdistu kaavamerkintöjä.

Koivulan ja Mäntykankaan maa-ainesalue ei sijoitu ympäristöhallinnon luokittelumalle pohjavesialueelle. Lähin pohjavesialue on Rajasalmen I-luokan pohjavesialue, joka sijoittuu noin 1,7 km etäisyydelle alueen eteläpuolelle.

Vanhalla ottoalueella ei ole havaittu pohjavettä koekuopissa 2 m syvyydeltä.

Lähin luonnonsuojelualue on 2,7 km etäisyydellä sijaitseva Saramäen rinne II (YSA).

Lähin vesistö on 100 m etäisyydellä sijaitseva Rupsanlampi.

Lähin asuinkiinteistö sijaitsee 180 metrin etäisyydellä.

Alueen luonnonolosuhteet ja ympäristön tila

Koivulan ja Mäntykankaan maa-ainesalueella on ollut maa-ainesten otto- ja murskaustoimintaa jo usean vuosikymmenen ajan. Alue on yleisilmeeltään avointa sora-aluetta. Alueen pohjois- ja itäpuolelta kiertää Hankamäentie (seututie 570) ja eteläpuolelta Patruunantie (seututie 569). Alueen lähiympäristö on maa- ja metsätalous sekä maa-ainestenotto käytössä.

Maanpinta ottoalueella vaihtelee alueen nykytilanteessa noin +92...+117 (N2000).

Kuopion kaupunki
Alueellinen ympäristönsuojelu
Mikko Sokura

Asianro 1002/11.02.00/2024

16.05.2024

Kuvaus toiminnasta

Alueelta poistetaan pintamaata n. 200 m³, jota käytetään maa-aineksen ottamisen päätyttyä maisemointiin.

Ottamisalue sijaitsee sora- ja hiekkavaltaisella harjumuodostelmalla. Otettavan maa-aineksen arvioitu raekoko soravaltaisella alueella on noin 2-150 mm.

Maa-aineksen ottaminen aloitetaan alueen pohjois päästä edeten ottotasossa suunnitelmakuvien mukaisesti ottotasosta +92,00 alkaen.

Koivulan ja Mäntykankaan maa-aineesalueelta otettavasta maa-aineksesta osa seulotaan. Seulomiseen käytetään vinovälppää tai itsekulkevaa seulontalaitosta. Molempien syöttö tapahtuu pyöräkuormaimella.

Tuotetut kiviainekset varastoidaan varastoalueelle.

Ottamisalueelle liikennöidään Hankamäentieltä sekä patruunantieltä. Liikennöintiä tapahtuu maanantaista-lauantaihin klo 6–22 välisenä aikana. Toteutuvaan liikennemäärään vaikuttaa kiviaineksen kysyntä ja vuodenaajat. Talviaikaan liikennöinti on huomattavasti vähäisempää kuin kesäaikaan. Alueen keskimääräinen vuotuinen maa-aineksen ottomäärä on n. 25 200 t. Sen pois kuljettamiseen tarvitaan noin 560 kasettikuormaa vuoteen.

Maisemoidessa ottorintausta luiskataan yhteneväiseksi muun alueen kanssa. Luiskan alareunaa loivennetaan luiskaa tukevaksi. Humuspitoista maa-ainesta levitetään paljaille rinteiden osille tukipenkan päältä niin pitkälle kuin kaivinkoneella ulotutaan. Alue jätetään metsittymään luontaisesti. Alueen maisemoinnin toteutus tarkistetaan alueen lupaviranomaisen kanssa maa-aineesalueen elinkaaren loppupuolella.

Toiminnan aloittaminen

Lupaa haetaan toiminnan aloittamiseksi ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa.

Lupahakemuksen käsittely

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla 5.2. – 13.3.2024 Kuopion kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. Hakemuksen vireilläolosta on

tiedotettu lisäksi kirjeitse naapurikiinteistöjen omistajia. Asiakirjat ovat olleet kuulutusaikana nähtävillä Kuopion kaupungin internet-sivuilla.

Pyydetyt lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Pohjois-Savon ELY-keskukselta. Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue ilmoitti, ettei heillä ole hakemuksesta lausuttavaa.

Muistutukset

Hakemuksen johdosta ei ole tehty muistutuksia.

Tehdyt tarkastukset

Alue on tarkastettu viimeksi vuoden 2023 vuositarkastusten yhteydessä.

Esitys

Ympäristöjohtaja Tanja Ahonen esittää, että Ympäristö- ja rakennuslautakunta myöntää L. Niskanen Ky:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ottamissuunnitelman mukaiselle ottamisalueelle tiloilla Koivula (174-402-6-2) ja Mäntykangas (174-404-10-8).

Toiminnassa tulee noudattaa lupahakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa mainitun lisäksi seuraavia lupamääräyksiä:

1. Lupa oikeuttaa maa-ainesten ottamiseen ottamissuunnitelmassa rajatulta 2,3 ha:n ottoalueelta. Ottamismäärä on enintään 120 000 m³ktr. (MAL 11 §)
2. Alin ottotaso on +91,80 m (N2000). Havaittuun ylimpään pohjaveden pinantasoon tulee jättää 2 m suojapaksuus. (MAL 11§)
3. Ottoalue on merkittävä maastoon niin, että alueen rajat ja alin ottotaso ovat nähtävissä koko ottamistoiminnan ajan. Alimman ottotason merkinnät tulee olla ainakin niissä paikoissa, mistä kulloinkin maa-ainesta otetaan. Oton aikana jyrkät ottorintaukset on merkittävä selvästi ja varustettava varoituskyltein. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on tarvittaessa estettävä puomilla tai vastaavalla järjestelyllä. (MAL 11 §)
4. Ennen toiminnan aloittamista alueella on pidettävä alkukatselmus, jossa käydään läpi lupaan liittyvät asiat. (MAL 11§)

Perustelut: Määräykset 1,2,3 ja 4 ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan kannalta. Alkukatselmus on tarpeen pitää, jotta varmistutaan, että toiminnanharjoittaja on selvillä luvan määräyksistä ja määräysten mukaiset toimet on tehty ennen ottotoiminnan aloittamista. Ottamisalueen merkintävaatimuksella varmistetaan, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Lisäksi merkintä helpottaa ottamistoiminnan valvontaa ja seuranta. Jyrkät rintaukset on merkittävä kunnolla maastossa liikkuvien turvallisuuden vuoksi.

5. Työkoneiden tankkaus sekä mahdolliset tilapäiset huoltotyöt tulee tehdä siten, että maaperään ei joudu öljyä tai muita ympäristölle tai terveydelle vaarallisia kemikaaleja. Alueella käytettävien polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia. Polttoainevarastosäiliöt ja tankkauspistooli on varustettava lukituksella sekä polttoainesäiliöt ylitäytönestimillä ja lukittavilla sulkuventtiileillä. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelypaikkojen maaperä tulee olla suojattu öljyhiilivetyjen ja kemikaalien vaikutusta kestäväällä materiaalilla, esimerkiksi öljynkestävällä HDPE-muovikalvolla ja sen päälle levitettävällä 30 cm:n hienojakoisella suojamaakerroksella. Maaperäsuojauksen reunat tulee olla korotetut, niin että alueelta öljy- yms. vuodot voidaan onnettomuustilanteissa kerätä hallitusti talteen. Tankkauspaikalla maaperäsuojauksen tulee olla niin laaja, että se kattaa myös tankattavan työkoneen alan. Maaperäsuojauksen kunto tulee tarkistaa päivittäin ja se on kunnostettava välittömästi, kun vaurioita havaitaan. (MAL 11§)

Perustelu: Lupamääräyksellä varmistetaan, että polttoaineet varastoidaan turvallisesti säiliöissä, joissa on vuotoaltaat onnettomuustapauksien varalta. Suurimmat riskit sille, että maaperään joutuu öljyä, liittyvät polttoaineiden tankkauksiin ja työkoneiden huoltopaikkoihin. Näiden alueiden maaperä tulee suojata riittävästi niin, että mahdolliset öljypäästöt eivät pääse suoraan maaperään. Suojaus on tarpeen tehdä myös muille alueille, joilla varastoidaan öljytuotteita esim. työkoneissa.

6. Ottamisalueella ei sallita nestemäisten polttoaineiden, öljytuotteiden tai ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointia, koneiden ja laitteiden huoltoa, kiinteän ja nestemäisen jätteen varastointia ja hautaamista. (MAL 11§)

Kuopion kaupunki
Alueellinen ympäristönsuojelu
Mikko Sokura

Asianro 1002/11.02.00/2024

16.05.2024

Perustelu: Määräyksellä varmistetaan, että vaarallisista jätteistä ja muista vaarallisista kemikaaleista ei aiheudu haittaa ympäristölle tai ihmisten terveydelle.

7. Toiminnassa on noudatettava esitettyä kaivannaisjätteitä koskevaa jätehuoltosuunnitelmaa. Jätehuoltosuunnitelma on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava viiden vuoden kuluttua tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Arvioinnista on ilmoitettava Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille. (MAL 5a ja 16b §, VNA 190/2013)

Perustelu: Kaivannaisjätteitä koskevassa jätehuoltosuunnitelmassa on sitovasti esitetty toiminnassa muodostuvien maiden käsittely. Suunnitelma on hyväksytty osana maa-aineslupahakemusta. Toimittaessa suunnitelman mukaisesti kaivannaisjätteistä ei aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

8. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetut maa-ainemäärät ja laatu NOTTO-tietokantaan. (MAL 23a §, VNA maa-ainesten ottamisesta 9 §)

Perustelu: Luvan haltijan on tehtävä maa-aineslain 23a §:n mukainen ilmoitus vuosittain otetun aineksen määrästä ja laadusta.

9. Toiminta-alueelle tulee tehdä varautumissuunnitelma onnettomuuksien ja poikkeuksellisten tilanteiden varalta. Kaikkien alueella työskentelevien tulee perehtyä laadittuun suunnitelmaan.

Öljyvahinkoja varten alueella on oltava riittävästi imeytysainetta sekä tiivispohjainen paikka, johon saastunut maa voidaan väliaikaisesti koota. Poikkeuksellista tilanteista, vahingoista ja onnettomuuksista on välittömästi ilmoitettava Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille, Pohjois-Savon pelastuslaitokselle sekä Pohjois-Savon ELY-keskukselle. (MAL 11§)

Perustelu: Määräyksillä ehkäistään haitallisia ympäristövaikutuksia. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Poikkeuksellisissa tilanteissa on tarpeen arvioida välittömästi mahdolliset ympäristö- ja terveystriskit sekä tarvittavat toimenpiteet.

16.05.2024

10. Mikäli luvan saaja siirtää oikeuden maa-ainesten ottamiseen toiselle, vastaa luvan saaja edelleen lupamääräysten noudattamisesta, ellei lupaviranomainen eri hakemuksesta vapauta häntä vastuusta. (MAL 13a §)

Perustelu: Määräys on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta.

11. Toiminnan päätyttyä alue on siistittävä niin, että sinne ei jää jätettä, romua tai muuta sinne kuulumatonta ainetta tai tavaraa. Mahdolliset varastokasat on sijoitettava alueelle niin, että ne eivät estä alueen jälkihoitoa. Maisemoidessa luiskat on muotoiltava mukaillen luonnon omia muotoja, välttäen yksitoikkoisia pintoja. Rinteiden ylä- ja alaosat tulee pyöristää ja luiskien kaltevuuden tulee olla suunnitelmassa esitetyn mukaiset. Rinteiden kaltevuutta voidaan maiseman elävöittämiseksi vaihdella niiden eri osissa. Lohkareita ja isoja kiviä ei saa haudata alueelle.

Luiskien ja pohjien tasaukseen on käytettävä puhtaita, vettä johtavia maa-aineksia. Alueelle on jälkihoitotoimenpiteenä muodostettava kasvukerros kasvillisuudelle. Jälkihoitotoimenpiteitä tulee tehdä alueella sitä mukaa kuin maa-ainesten ottamisen edistyessä niitä on mahdollista tehdä. Kokonaisuudessaan jälkihoitotoimenpiteet on tehtävä päättymispäivämäärään mennessä. Maisemointitöiden suorittamisesta tulee tehdä ilmoitus Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille lopputarkastuksen pitämiseksi. (MAL 11§)

Perustelu: Toiminnanharjoittaja on vastuussa ympäristövaikutuksista, niiden torjunnasta ja tarkkailusta myös toiminnan päätyttyä. Määräyksillä voidaan varmistua, että alueelle ei jää toiminnasta peräisin olevia jätteitä, eikä riskiä maaperän tai pohjaveden pilaantumiselle ole. Samalla varmistetaan, ettei toiminnasta ole aiheutunut maisemakuvan turmeltumista ja että maisemoitu ottamisalue sopeutuu luontevasti ympäröivään maisemaan.

12. Lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi on luvansaajan toimitettava 11 240 € euron vakuus. Vakuuden on oltava voimassa 31.10.2024 saakka. Vakuus palautetaan, kun alue on saatettu lupamääräysten mukaiseen kuntoon ja tämä on todettu valvojan viranomaisen toimittamassa loppukatselmuksessa. (MAL 12 §)

Perustelu: Vakuudella varmistetaan, että lupamääräysten mukaiset jälkihoitotoimenpiteet tulee suoritettua.

Kuopion kaupunki
Alueellinen ympäristönsuojelu
Mikko Sokura

Asianro 1002/11.02.00/2024

16.05.2024

13. Toiminta voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. (MAL 21 §, YsL 199 §)

Perustelu: Kyseessä on maa-ainestuvien myöntäminen alueella jo aiemmin harjoitetulle toiminnalle. Toiminnan aloittamisesta ei aiheudu sellaista pysyvää haittaa tai vahinkoa, mikä estäisi toiminnan aloittamisen ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Luvan myöntämisen edellytykset ja yleiset perustelut lupapäätökselle

Kohteessa on suoritettu maa-ainestuvienottoa jo ennen juuri päättyneitä lupakautta. Alueella ei ole merkittävää virkistyskäyttöä. Ottamisalueen maisemalliset ja geologiset arvot ovat jo heikentyneet, koska alue on osa maa-ainestuvien, josta on otettu maa-ainestuvia jo aiemmin. Ottamisalueella ei ole metsä-, luonnonsuojelu- tai vesilain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä eikä muita luontokohteita. Näin ollen ottamisalueella ei voida katsoa olevan erikoisia luonnonesiintymiä eikä merkittäviä kasvillisuuden luomia luonnon kauneusarvoja.

Jälkihoitotoimenpitein alue palautuu metsätaloustuotantoon. Näin ollen ottamistoiminta ei turmele maisemakuvaa.

Pohjaveden laatua ja antoisuutta ei heikennetä. Näin ollen huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa ei tapahdu.

Päätöksessä on myös otettu huomioon, mitä on säädetty kaivannaisjätteiden jätehuollosta. Luvassa on asetettu ottoalueen maisemointiin liittyvä vakuus.

Lupamääräysten mukaisesti toimittaessa toiminnasta ei aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

Tämä päätös on voimassa 31.5.2034 asti.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-ainestuvienlaki (555/1981) 1, 3, 4a, 5, 6, 7, 10-16, 19-21, 23, 23a §
Valtioneuvoston asetus maa-ainestuvien ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Kuopion kaupunki
Alueellinen ympäristönsuojelu
Mikko Sokura

Asianro 1002/11.02.00/2024

16.05.2024

Kuopion kaupunki, maa-ainelupia ja maisematyölupia koskeva taksa
(ympäristö- ja rakennuslautakunta 28.3.2019 § 28)

Maksut ja niiden määräytyminen

Luvan käsittelystä ja ottosuunnitelman tarkastamisesta peritään taksan mukaisesti 1 660 €. Käsittelymaksu perustuu maa-ainestaksaan.

Vuotuisena valvontamaksuna peritään voimassa olevan taksan mukaisesti 600 €.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.